

1^e Nota van Inlichtingen

Marktvraag Ecologie RRAAM

19 maart 2012

Voor u ligt de 1^e Nota van Inlichtingen (nota) behorend bij de Marktvraag Ecologie RRAAM van de Werkmaatschappij Markermeer-IJmeer (WMIJ), in deze vertegenwoordigd door de provincie Flevoland. De inhoud van deze 1^e Nota van Inlichtingen wordt geacht deel uit te maken van het Aanbestedingsdocument.

In deze nota zijn de vragen opgenomen die gesteld zijn tijdens de informatiebijeenkomst d.d. 12 maart 2012 (mede naar aanleiding van de daar gehouden presentaties), alsook een aantal per e-mail ontvangen vragen. Voor zover mogelijk zijn de mondelinge vragen in de nota letterlijk overgenomen, eventueel zodanig geredigeerd dat deze ook afzonderlijk leesbaar en begrijpelijk zijn. Daarbij zijn de vragen geanonimiseerd. Waar nodig zijn de mondelinge antwoorden die op de informatiebijeenkomst zijn gegeven aangevuld of verduidelijkt.

Tevens zijn de door de Inschrijver in te vullen Bijlagen bij het Aanbestedingsdocument in Word bijgevoegd.

Vragen Hoofdstuk 2. Achtergrond en Opdracht

Vraag 1:

In de WMIJ-presentatie van de ecologische ontwikkelingen zit een knikpunt in 1992-1995: was het water daarvoor inderdaad helderder en is bekend waardoor dat omslagpunt is veroorzaakt?

Antwoord:

Voor 1992-1995 was er minder slib in de waterkolom. In de periode 1992-1995 heeft er een omslag in het systeem plaatsgevonden waardoor meer slib in de waterkolom is gekomen. De vermoedelijke oorzaak heeft met weersomstandigheden te maken. Door strenge vorst in Noord-Oost Europa zijn in die periode veel vogels naar Nederland gekomen. Deze hebben de hele winter driehoeksmosselen gegeten. De populatie van driehoeksmosselen is hierdoor gedecimeerd. Driehoeksmosselen dekken de bodem af waardoor door windgolven het slib niet in de waterkolom terecht komt. Doordat er aanzienlijk minder driehoeksmosselen waren, konden de windgolven het slib wel in de waterkolom brengen. Gecombineerd met veel stormen gedurende die winters, heeft dit vermoedelijk tot een omslag in de slibhuishouding geleid.

Vraag 2:

Het lijkt dat er een autonome ontwikkeling is naar schoner water in het IJsselmeergebied, dus dan heb je te maken met een autonome verandering van het systeem. Hoe ga je daarmee om? Ga je dan vooral op "soortdoelen" of "systeendoelen" inzetten?

Antwoord:

De autonome veranderingen in het systeem zijn een startpunt geweest voor de analyse die geleid heeft tot het PRA. De wettelijk vereiste ecologische kwaliteit waaraan Markermeer-IJmeer moet voldoen, is neergelegd in de Natura 2000 doelen, dus gericht op doelsoorten. In de Autonome Neergaande Trend (ANT)-studie wordt de oorzaak achter de trendmatige afname van een aantal soorten onderzocht. Die studie loopt nog. Het TBES beoogt het ecologisch systeem te versterken waardoor dit veerkrachtig wordt en toekomstige ontwikkelingen kan opvangen. Dit betreft zowel natuurlijke ontwikkelingen zoals klimaatverandering, als economische en demografische ontwikkelingen. De doelsoorten uit hoofde van Natura 2000 profiteren daarvan. De relatie tussen de doelsoorten en de verbeteringen op systeemniveau is nader uiteengezet in (de achtergrondinformatie bij) het PRA. De verwachte c.q. bestuurlijk gewenste ruimtelijke en economische ontwikkelingen vragen voorts om een juridische strategie die voldoet aan de vereisten van Natura 2000 en in het PRA leidt tot ecologische doelen op systeemniveau. Als het systeem op orde is, dan is de verwachting dat dit binnen de aanpak van het PRA tot het op orde komen van de Natura 2000 doelen leidt.

Vraag 3:

Zijn er nu al adviezen beschikbaar die we mee kunnen nemen in de uitwerking van de plannen?

Antwoord:

Ja, het Integraal Tussenadvies van het Onderzoeksprogramma Natuurlijk(er) Markermeer-IJmeer is reeds beschikbaar (zie Achtergronddocumenten behorend bij het Aanbestedingsdocument op www.markermeerijmeer.nl). In dit Tussenadvies is de voortgang van de ANT-studie verwerkt. Dit betreft een hypothesestudie. Het betreft hier lopende studies. Tot nog toe lijken de uitkomsten van de studies en onderzoeken de hypothese te onderbouwen. Echter, pas als het gehele onderzoek afgerond is, kunnen hier definitief uitspraken over gedaan worden. De Opdrachtgever zal relevante tussentijdse rapporten en kennis beschikbaar stellen aan Opdrachtnemers.

Vraag 4:

Hoe voorkom je dat de optimalisatie een theoretische optimalisatie wordt, gelet op het feit dat de resultaten van de ANT en NMIJ nog niet gereed zijn?

Antwoord:

Kennis is en blijft in ontwikkeling. Het RRAAM-programma kent een andere fasering dan de onderzoeksprogramma's NMIJ en ANT. De Opdrachtgever streeft ernaar om de best beschikbare kennis voor de Opdrachtnemers beschikbaar te stellen. Zie ook het antwoord op vraag 3 en 20.

Vraag 5:

Zijn de in de presentatie "Kosten WMIJ" genoemde besparingen van ruim € 370 mln incl. of excl. BTW?

Antwoord:

De bedragen in het kostenoverzicht van het PRA (bijvoorbeeld in hoofdstuk 5 daarvan) zijn inclusief BTW. Dit betreft ondermeer de totale besparing van € 449 miljoen inclusief BTW. Exclusief BTW is dat vergelijkbaar met € 371 miljoen (met een correctie voor het prijspeil), zoals gepresenteerd tijdens de Informatiebijeenkomst van 12 maart jl.. Zie verder ook het rapport "Actualisatie kostenraming maatregelen WMIJ", pagina 8.

Vraag 6:

Hoe is de relatie tussen het oermoeras en de waterkeringen in de gepresenteerde kostentabel?

Antwoord:

Bij het schetsontwerp van het oermoeras in 2009, dat ten grondslag ligt aan de raming, was nog geen rekening gehouden met waterveiligheid. In de kostentabel van het PRA van 2011 is in de berekeningen evenmin een besparing ingecalculeerd vanwege synergie tussen waterveiligheid en de aanleg van het moeras c.q. de aanleg van luwtmaatregelen. In het PRA worden de mogelijkheden tot synergie tussen natuuraanleg en waterveiligheid wel kwalitatief benoemd. Deze ideeën zijn in het PRA niet gekwantificeerd (zie ook vraag 12).

Vraag 7:

Zitten in de € 1 mrd ook beheer- en onderhoudskosten?

Antwoord:

Beheer- en onderhoudskosten zijn in het PRA in beschouwing genomen voor de periode tot en met 2040. Vergeleken met de aanlegkosten zijn de beheer- en onderhoudskosten van een zodanig bescheiden omvang, dat zij geen zichtbare invloed hebben op de hoogte van de opgenomen bedragen.

Vraag 8:

Met wat voor bandbreedte mogen wij de begroting opstellen?

Antwoord:

Er kan worden volstaan met een onzekerheidsmarge gebruikelijk bij haalbaarheidsstudies (bandbreedte kostenraming: betrouwbaarheidsmarge van 30% bij een betrouwbaarheid van 70%).

Vraag 9:

In hoeverre gaat het in de uitvraag ook om het opstellen van een financieringsstrategie?

Antwoord:

Het Aanbestedingsdocument vermeldt in paragraaf 2.10 dat inschrijvers voorstellen kunnen doen voor het uitwerken van planelementen die als kostendragers voor het TBES kunnen fungeren. Voor de hand ligt dat onderdeel B tevens een financieringsstrategie omvat om de haalbaarheid en effectiviteit ervan te onderbouwen. Het staat inschrijvers echter vrij om daartoe te besluiten. Zie voorts vraag 10.

Vraag 10:

Wordt er een verdienmodel verwacht?

Antwoord:

Zoals vermeld onder antwoord 9 kan de opdracht worden uitgebreid met het uitwerken van planelementen die als kostendragers voor de realisatie van het TBES kunnen fungeren. Hiermee doelt de WMIJ op planelementen waarvan de opbrengsten opwegen tegen de (aanleg)kosten en waarvan de opbrengsten ook direct aan het project ten goede kunnen komen. Indirecte, maatschappelijke baten worden hier derhalve niet mee bedoeld. Inschrijvers zijn vrij om in hun Offerte al dan niet voorstellen te doen voor het uitwerken van dergelijke planelementen.

Vraag 11:

Hoe beoordeelt u de kansen voor extra kostendragers in relatie tot de huidige economische crisis?

Antwoord:

De tijdshorizon van de marktvraag loopt tot ca. 2040 waarbij conjuncturele aspecten een ondergeschikte rol spelen en structurele aspecten prevaleren. Op de middellange termijn is de huidige economische conjunctuur meer van invloed. Het staat Inschrijvers vrij hier hun eigen afweging of inschatting te maken.

Vraag 12:

Wordt er in het initiële plan (het PRA) ook al gewerkt met opbrengsten?

Antwoord:

In het PRA zit een aantal ideeën opgenomen hoe de Opdrachtgever denkt dat de € 630 mln gedekt zouden kunnen worden middels kostendragende elementen. Deze ideeën zijn in het PRA niet gekwantificeerd. Het staat Inschrijvers vrij om hier verder op door te denken, ofwel andere richtingen in te slaan.

Vraag 13:

Op p .12 van het Aanbestedingsdocument staat dat de Opdrachtgever zich het recht voorbehoudt om de scope van de Opdracht zelf vast te stellen? Wat wordt hiermee bedoeld?

Antwoord:

In 2.9 en 2.10 staat dat de Opdracht kan worden uitgebreid met het uitwerken van planelementen die als kostendragers voor de realisatie van het TBES kunnen fungeren. In die zin kan de Inschrijver zelf bepalen wat de scope van zijn offerte is. De Opdrachtgever stelt bij de gunning de scope van de Opdracht van elke geselecteerde Inschrijver vast. Dit betekent dat de Opdrachtgever niet gehouden is om de/alle in de offerte gedane voorstellen voor het uitwerken van kostendragende planelementen van een geselecteerde Inschrijver te honoreren. De

Oprachtgever bepaalt uiteindelijk of de geselecteerde Inschrijver ook het onderdeel kostendragende planelementen mag uitwerken of niet.

Vraag 14:

Wat is de reden dat een afwijking van de ecologische vereisten met redenen omkleed in de offerte moet staan?

Antwoord:

De Oprachtgever wil zich een oordeel kunnen vormen of te verwachten valt dat met de voorstellen die afwijken van één of meer van de ecologische vereisten, de ecologische doelstellingen bereikt kunnen worden.

Vraag 15:

Geldt in het verlengde van de ecologische vereisten ook dat van de situering van de ecologische maatregelen op de in het PRA aangegeven locaties niet zomaar afgeweken mag worden, of mag je daarvan afwijken?

Antwoord:

Van de situering van de ecologische maatregelen in het PRA mag de Inschrijver afwijken.

Vraag 16:

Kan recreatie alleen als kostendragend planelement ingebracht worden, of ook als onderdeel van een plan om iets mooi te maken tbv recreatiedoeleinden?

Antwoord:

In par. 2.6.1. van het Aanbestedingsdocument staat over de rapportage voor het resultaat van de Opdracht: “*De bijdrage aan de recreatie.* Het effect van het ontwerp op de mogelijkheden om in het gebied (water en kustzone) te kunnen recreëren dient te worden beschreven. Hierbij mag onderscheid worden gemaakt tussen vormen van recreatie die kunnen bijdragen aan de bekostiging van het project (zie paragraaf 2.9) en vormen van recreatie die geen opbrengsten genereren.”

Vraag 17:

Hoe zit het met de buitendijkse woningbouw? Is deze buiten beeld geraakt? En hoe verhoudt deze marktvraag zich tot de IJmeerverbinding?

Antwoord:

Rijk en regio werken in RRAAM samen om de uitdagende ruimtelijke ordeningsopdracht op het gebied van wonen, bereikbaarheid en natuur in de Noordelijke Randstad te verwezenlijken. RRAAM bereidt momenteel een Rijksstructuurvisie voor het gebied voor, waarover naar verwachting in december 2012 besluitvorming plaats zal vinden. De WMIJ is opgericht om de optimalisatie van het TBES tot stand te brengen zodat een definitief besluit mogelijk wordt en de uitvoering ter hand kan worden genomen. Het WMIJ-optimalisatierapport (het PRA) past in deze totale context. In de opdracht van de marktvraag zit ook de opdracht dat het ontwerp voor het ecologisch systeem – net als het PRA – op de lange termijn (ca. 2040) de natuur in het Markermeer-IJmeer dusdanig moet verbeteren dat het op grond van wet- en regelgeving (met name Natura 2000) ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving mogelijk maakt (bijv. stedelijke ontwikkelingen en recreatie in Almere, Enkhuizen en Lelystad).

Buitendijkse woningbouw op beperkte schaal is niet buiten beeld. Grootschalige buitendijkse woningbouw evenwel wordt door het huidige kabinet thans niet gezien als een kansrijke oplossingsrichting, maar wordt op lange termijn niet uitgesloten. De IJmeerverbinding is één van de alternatieven die wordt onderzocht om de bereikbaarheid te verbeteren, en kan effecten hebben op de ecologische waarde van het IJmeer, zowel positief als negatief.

Vraag 18:

Wat is de begrenzing van het gebied. In hoeverre mogen we landinwaarts?

Antwoord:

In par. 2.5 staat: “de fysieke begrenzing van de Opdracht is het Markermeer-IJmeer zoals opgenomen in RRAAM. Concreet gaat het hierbij om het Markermeer-IJmeer inclusief haar oevers.” De breedte van de oevers is niet nader gespecificeerd, maar uit de aard der opdracht kan worden afgeleid dat de voorstellen een effect moeten hebben op het Markermeer-IJmeer als Natura 2000-gebied, volgens de daar geldende begrenzing.

Vragen Hoofdstuk 3. Aanbestedingsprocedure

Vraag 19:

Is er een maximale termijn gesteld aan het stellen van schriftelijke vragen?

Antwoord:

De uiterste datum voor de indiening van schriftelijke vragen is op 20 maart 2012 om 12.00 uur.

Vraag 20:

Wat is het doel van de genoemde (plenaire) informatiebijeenkomsten in april en juni? Voor wie zijn de bijeenkomsten in mei en juni?

Antwoord:

Zoals in het Aanbestedingsdocument onder 4.5 staat, wordt de Inschrijver verzocht aan te geven welke ondersteuning van c.q. interactie met de Opdrachtgever hij nodig heeft om zijn Opdracht uit te kunnen voeren. De Opdrachtgever streeft er naar de Opdrachtnemers zo goed mogelijk te faciliteren tijdens de uitvoering van hun Opdracht teneinde een optimaal resultaat te bereiken.

Er zal dus interactie mogelijk zijn tussen de Opdrachtgever en Opdrachtnemer over de invulling van de Opdracht, en ruimte zijn voor het inbrengen van eventuele nieuwe informatie van de kant van de Opdrachtgever. Daartoe zijn deze bijeenkomsten voor de geselecteerde partijen aan wie de Opdracht is verleend, bedoeld.

Vraag 21:

Wat is de reden dat het tijdschema zo krap is voor het indienen van een offerte en voor het uitwerken van een plan?

Antwoord:

De termijn is krap vanuit een bestuurlijke context. Het verzoek van de Tweede Kamer om een Marktvraag te organiseren is eind december 2011 gekomen. De resultaten van de uitvraag moeten kunnen worden meegenomen in de besluitvorming naar de ontwerp-Rijkstructuurvisie eind 2012. Gelet op die beperking is de opleverdatum vastgesteld op 13 juli 2012. Om de uitwerking van de plannen met de benodigde zorgvuldigheid en in dialoog met bestaande onderzoeken te kunnen laten plaatsvinden, is daarvoor een periode van drie maanden uitgetrokken. Voor de producten die deze fase oplevert wordt een vergoeding geboden. De offerteperiode van ruim 1 maand, die niet financieel wordt gehonoreerd, staat daartoe in een evenwichtige verhouding.

Vragen Hoofdstuk 4. De in te dienen Offerte

Vraag 22:

Hoe kijkt de WMIJ aan tegen de hoeveelheid werk die vereist is voor het opstellen van het visiegedeelte van de offerte en de uitwerking van de activiteiten?

Antwoord :

In het Aanbestedingsdocument wordt een maximaal aantal pagina's per onderdeel van de offerte aangegeven, maar geen minimum. De hoeveelheid werk die er voor nodig is om tot een passende offerte te komen, laat de Opdrachtgever uiteraard geheel aan de eigen invulling en inschatting van de Inschrijver.

Vragen Hoofdstuk 5. Selectieprocedure

Vraag 23:

Wordt in 5.1 van het Aanbestedingsdocument "kennis van het (de) projecten die hem hebben geïnspireerd" wellicht verward met "betrokkenheid bij"?

Antwoord:

Nee. Voor dit gunningcriterium is het niet noodzakelijk dat de Inschrijver daadwerkelijk zelf betrokken is bij het project dat hij gebruikt als inspiratie.

Vraag 24:

Kan de WMIJ wel als een onafhankelijke beoordeling beschouwd worden?

Antwoord:

De Opdrachtgever hanteert een trapsgewijze selectieprocedure. Deze behelst Uitsluitingsgronden, Minimumeisen en Gunningcriteria. De Inschrijver dient aan de in paragraaf 4.1 en 4.2 gestelde Uitsluitingsgronden en Minimumeisen te voldoen. De Inschrijvers die aan de Uitsluitingsgronden en Minimumeisen voldoen, zullen op basis van de Gunningcriteria worden gerangschikt. Een eerste beoordeling van de offertes vindt door medewerkers van de WMIJ plaats aan de hand van de in het Aanbestedingsdocument beschreven Gunningcriteria. Vervolgens vindt een beoordeling plaats door een externe Beoordelingscommissie. De rangorde van de offertes wordt bestuurlijk vastgesteld. De externe Beoordelingscommissie bestaat uit de leden de heer Bart Fokkens (voorzitter), de heer Joep Thönissen, de heer Jaap van Duijn, en de heer Herman Eijsackers.

Vraag 25:

Wat wordt er bekend gemaakt over de selectiebeslissing? Bestaat er de mogelijkheid tot het indienen van bezwaren?

Antwoord:

De afgewezen partijen krijgen gemotiveerd bericht over hun afwijzing, op basis van de gunningcriteria. Indien een partij het niet eens is met de uitslag kan hij dat aan Opdrachtgever kenbaar maken. Volledigheidshalve berichten wij u nog dat (net als bij Europese aanbestedingen) tegen een gunning-/afwijzingsbeslissing geen bezwaar op grond van de algemene wet bestuursrecht mogelijk is.

Vraag 26:

Ik zag publiek draagvlak voorbij komen in relatie tot het PRA? Had het PRA ook ander draagvlak dan publiek draagvlak ?

Antwoord:

Voor het PRA is draagvlak gezocht bij alle betrokkenen, praktijkmensen en deskundigen, bij lokale overheden en maatschappelijke organisaties. Met 'publiek draagvlak' wordt hier maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak bedoelt.

Vraag 27:

In hoeverre maakt het organiseren van draagvlak onderdeel uit van de Opdracht?

Antwoord:

Het organiseren van draagvlak maakt geen onderdeel uit van de Opdracht.

Vragen Hoofdstuk 6. Algemene en administratieve voorwaarden

Vraag 28:

Is er onderscheid tussen het intellectuele eigendom van de uiteindelijke Opdracht c.q. de oplossingen en de aanbestedingsprocedure? Ergo, is de offerte ook intellectueel eigendom van de overheid?

Antwoord:

Het intellectueel eigendom van de offertes berust bij de Opdrachtnemer. Het intellectueel eigendom van de oplossingen berust bij de Opdrachtgever. Na gunning krijgt de Opdrachtgever de beschikking over de voorstellen van de Opdrachtnemers. De Opdrachtgever krijgt daarmee het recht om bepaalde ideeën van een Opdrachtnemer wel of niet na afronding van de Opdracht te selecteren en te gebruiken voor een vervolgfase. Indien er patenteerbare kennis wordt ontwikkeld, dan blijft dit patentrecht bij de Opdrachtnemer.

Vraag 29:

*Wat valt er precies onder de definitie **Inschrijver**: het bedrijf of de persoonlijke ervaring? De vraag wordt gesteld aan de hand van de volgende 2 voorbeelden.*

1. een directeur van een adviesbureau A is betrokken geweest als projectleider bij een referentieproject (natte waterbouw / natuurontwikkeling). Sinds 2 jaar is hij echter werkzaam voor een nieuw, eigen bedrijf. Wordt de ervaring toegerekend aan het oude bedrijf (adviesbureau A) en kan bureau B dus niet inschrijven, of voldoet adviesbureau B op basis van de persoonlijke ervaring ook aan de minimumeisen voor de Inschrijver?

2. Adviesbureau A is betrokken geweest bij referentieprojecten (natte waterbouw / natuurontwikkeling). Bureau A is failliet gegaan. Bureau B heeft de activa van bureau A overgenomen. De bij de projecten betrokken medewerkers van bureau A zijn niet werkzaam voor bureau B. Kan bureau B projecten van bureau A opvoeren als referentieprojecten ?

Antwoord:

Ad 1. Bij de minimumeisen in paragraaf 4.2 wordt met het begrip ‘Inschrijver’ de rechtspersoon (dat wil zeggen het bedrijf) bedoeld en niet de medewerker. Bij voorbeeld 1 wordt het project derhalve toegerekend aan adviesbureau A.

Ad 2. Bij het tweede voorbeeld geldt het volgende: uit de minimumeis volgt dat het bedrijf betrokken moet zijn geweest bij het project. Het bedrijf dat het project heeft uitgevoerd is hier bureau A en niet bureau B. Bureau B kan het project derhalve niet opvoeren om aan de minimumeis te voldoen.

Vraag 30:

Met betrekking tot een Samenwerkingsverband en /of onderaanneming wordt aan de hand van een voorbeeld de volgende vraag gesteld. Bedrijf A voldoet (grotendeels) aan de minimum eisen, bedrijf B niet. Bedrijf B zal waarschijnlijk een veel groter deel van de gevraagde input leveren. Klopt het dat op basis van bovenstaande situatie, er uitsluitend gewerkt kan worden in de vorm van een onderaanneming, waarbij bedrijf A de Inschrijver moet zijn en dus ook hoofdelijk aansprakelijk is voor alle verplichtingen die voortvloeien uit de Opdracht?

Antwoord:

Het staat de Inschrijver vrij om voor een samenwerkingsverband of onderaanneming te kiezen. Voor wat betreft de minimumeisen als omschreven in par. 4.2 van het aanbestedingsdocument is het voor een combinatie zo dat de deelnemers gezamenlijk aan de minimumeis ten aanzien van referenties moeten voldoen (zie hiervoor blz 26).

Vraag 31:

Mag de offerte ook in het Engels worden opgesteld?

Antwoord:

Nee, de door de Opdrachtnemer in te dienen documenten in het kader van de gunningsprocedure dienen in de Nederlandse taal te worden opgesteld. De door de Opdrachtnemer te maken producten dienen in de Nederlandse taal te worden opgesteld (zie 6.11).

Voor akkoord:

Naam: Roelof Balk

Functie: directeur van de Werkmaatschappij Markermeer-IJmeer

Datum: 19 maart 2012